

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **G. Ch.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Václavské náměstí 21, 110 00 Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, P. O. Box 78, 130 51 Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 12. 2012, č. j. CPR-8848-3/ČJ-2012-9CPR-V243, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 1. 2013, č. j. 4 A 85/2012 – 36,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 29. 6. 2012, č. j. KRPA-18743/ČJ-2011-000022, bylo žalobci uloženo podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 1 a § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, správní vyhoštění. Doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na 4 roky. Současně mu byla podle § 118 odst. 3 zákona stanovena doba k vycestování z území do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. Odvolání žalobce proti citovanému rozhodnutí žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze; ten rozsudkem ze dne 30. 1. 2013, č. j. 4 A 85/2012 - 36, žalobu zamítl.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se kasační stížností u Nejvyššího správního soudu domáhá zrušení rozsudku městského soudu. Součástí kasační stížnosti je také návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[3] Před samotným posouzením tohoto návrhu Nejvyšší správní soud k institutu odkladného účinku uvádí následující. Pravidelně je odkladný účinek spojován s tzv. řádnými opravnými prostředky, např. odvoláním. Zde účinky rozhodnutí správního orgánu nastávají až v okamžiku rozhodnutí o opravném prostředku (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 581/06 ze dne 11. 10. 2006, <http://nalus.usoud.cz>: „Účelem [odložení vykonatelnosti rozhodnutí] je vytvoření časového prostoru pro posouzení ústavní stížnosti tak, aby před rozhodnutím soudu nedošlo k nevratným krokům, po nichž by se jeho rozhodování stalo jen akademickým cvičením a ochrana ústavně zaručených základních práv a svobod by byla toliko iluzorní“).

[4] Nejvyšší správní soud již v minulosti judikoval v usnesení ze dne 24. 2. 2010, č. j. 6 As 6/2010 - 61, že institut odkladného účinku je primárně spjat se žalobou jakožto nástrojem ochrany veřejných subjektivních práv adresáta veřejnoprávního působení. Odkladný účinek přiznávaný žalobě má proto ochránit tohoto adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011 – 115; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná na www.nssoud.cz).

[5] Zákonem č. 303/2011 Sb. kterým se mění zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, došlo s účinností od 1. 1. 2012 i ke změně úpravy podmínek pro přiznání odkladného účinku v § 73 s. ř. s. Na rozdíl od předchozí právní úpravy již není nutné prokazovat tzv. nenahraditelnou újmu žalobce (resp. důvodnou obavu její hrozby), nýbrž stačí pouze poukázat na nepoměr mezi následkem (slovy zákona „újmou“), které by vznikly žalobci nepřiznáním odkladného účinku a případnou újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Přiznání odkladného účinku nesmí být současně v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Důvodová zpráva k zákonu č. 303/2011 Sb. v bodu 38 uvádí: „*Institut odkladného účinku správní žaloby má pro faktickou úroveň ochrany veřejných subjektivních práv (tedy pro naplňování základního smyslu správního soudnictví) často klíčový význam. V situacích, kdy je žalobce vystaven hrozbě těžko napravitelné nebo kompenzovatelné újmy, může být pro žalobce rozhodnutí o jeho žádosti o přiznání odkladného účinku přednější než případné vyhovění samotné žalobě za situace, kdy je zrušené rozhodnutí již "konzumováno" a zásah do práv či zájmů hájených žalobcem neodstranitelný. Za základní problém současné právní úpravy lze označit skutečnost, že zákonodárce neponechal na uvážení soudu, kterému z konfliktních zájmů dát v konkrétním případě přednost, ani neupravil pouhá vodítka pro tuto úvahu. [...] Každé rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku musí být vždy řádně odůvodněno, proto se tato povinnost stanovuje explicitně.*“

[7] Lze tedy shrnout, že současná úprava je ve vztahu k přiznání odkladného účinku příznivější než úprava předešlá.

[8] Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění výše uvedených zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výrazné disproportionality újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly; a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Je-li odkladný účinek přiznán, pozastavují se ty účinky napadeného správního rozhodnutí, které z povahy věci pozastavit lze (tj. uložené právní povinnosti nelze vynucovat, přiznaná oprávnění nelze uplatňovat, odejmutá oprávnění zůstávají zachována, atd.).

[9] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[10] Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci a z obsahu spisového materiálu.

pokračování

[11] Stěžovatel svůj návrh na odkladný účinek odůvodnil tím, že by realizace správního vyhoštění měla v jeho případě dalekosáhlé důsledky do rodinného a soukromého života. Popsal, že má na území České republiky vytvořeny silné rodinné vazby a je zde plně integrován, zatímco vazby na jeho domovskou zemi jsou zcela minimální. V tuzemsku žije ve společné domácnosti s manželkou J. P. a jejich synem Y. Ch., který se narodil X. Manželka má stálé zaměstnání a stěžovatel pečuje o výchovu nezletilého syna. Pokud by došlo k nucenému odloučení stěžovatele od manželky a syna, došlo by k fatálnímu přetrhání rodinných vazeb a jejich dítě by bylo nuceno vyrůstat v neúplné rodině.

[12] Dále stěžovatel poznamenal, že by se v souladu se svým ústavním právem na spravedlivý proces rád podílel na precizaci kasační stížnosti a byl v osobním kontaktu se svým zástupcem. V zemi původu nedisponuje dostatečným zázemím, proto by jej nepřiznání odkladného účinku mohlo uvrhnout do nedostatku a nejistoty. Případný nucený odchod a následný návrat do České republiky by znamenal poškození rodiny jako celku v důsledku odloučení stěžovatele a vynaložení nemalých prostředků. K prokázání výše uvedených tvrzení stěžovatel odkázal na obsah spisového materiálu, zejména na protokoly č. j. KRPA-18743/ČJ-2011-000022 a č. j. KDPA-18743/ČJ-2011-000022. Závěrem dodal, že přiznání odkladného účinku nemůže představovat újmu pro žádné třetí osoby. Podle jeho názoru není dán ani rozpor s důležitým veřejným zájmem: i když by realizace pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění mohla být ve veřejném zájmu, nelze takový zájem stavět do konfliktu s právem stěžovatele na spravedlivý proces spojený se zásadními dopady do osobního a rodinného života stěžovatele. K tomu stěžovatel odkázal na judikaturu správních soudů, které v obdobných případech návrhu na přiznání odkladného účinku vyhověly.

[13] Žalovaná se k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přes výzvu soudu nevyjádřila.

[14] Nejvyšší správní soud z předloženého spisu zjistil následující skutečnosti. Stěžovatel v protokolu o podání vysvětlení ze dne 23. 3. 2011, č. j. KRPA-18743/ČJ-2011-000022, uvedl, že má v České republice rodinné vazby – manželku a dítě ve věku 1 roku, přičemž oba dva jsou čínské národnosti. V rámci místního šetření konaného dne 24. 5. 2011, č. j. KRPA-18743/ČJ-2011-000022, správní orgán zjistil, že na adrese N. 1060, P., bydlí paní J. P. sama; syn je v Číně u rodiny, neboť ona se o něj nemůže dostatečně postarat. Z rodného listu dítěte bylo zjištěno, že otcem dítěte X. Ch. je stěžovatel, matkou J. P. Dále je ve spisu založena ověřovací listina, že stěžovatel a J. P. uzavřeli dne 19. 1. 2010 manželství. V rámci protokolu o výsledku účastníka správního řízení dne 6. 2. 2012, KRPA-18743/ČJ-2011-000022, stěžovatel uvedl, že se syn vrátil z Číny 5. 10. 2011, kde byl na návštěvě u prarodičů, a nyní pečují o dítě společně s manželkou; on s ním bývá doma, protože manželka pracuje. Dále je ve správním spise založeno prohlášení paní N. K., že paní J. P. a stěžovatel jsou jejími přáteli; dříve se často vídali a pokládá je za skromné a pracovité osoby. Z protokolu o výsledku paní J. P. ze dne 6. 2. 2012 rovněž vyplývá, že se v současné době o syna starají s manželem společně; většinu času o něj pečuje stěžovatel, neboť ona pracuje.

[15] S ohledem na popsaná skutková tvrzení má Nejvyšší správní soud za to, že stěžovatel tak svá tvrzení o nepoměrně větší újmě dostatečně prokázal. V daném případě dospěl soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou splněny. Nucený výkon rozhodnutí o správním vyhoštění by s ohledem na rodinný život stěžovatele s manželkou a nezletilým synem mohl představovat pro něj a osoby jemu blízké značnou újmu. Případné vycestování by pro stěžovatele současně znamenalo dopad do jeho práva na spravedlivý proces a vynaložení nemalých finančních nákladů. Za této situace Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že okamžitý výkon rozhodnutí o správním vyhoštění by představoval pro stěžovatele poměrně

těžkou újmu. Naopak Nejvyšší správní soud nedospěl k závěru, že by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti mohlo vyvolat újmu ve vztahu k jiným osobám, neboť sama skutečnost, že stěžovatel bude moci pobývat na území České republiky i po krátkou dobu řízení před Nejvyšším správním soudem, by se práv a právem chráněných zájmů třetích osob neměla nijak dotknout.

[16] Pobyť stěžovatele na území České republiky by také neměl být ani v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Ze správního spisu vyplývá, že důvodem pro udělení správního vyhoštění stěžovateli byl jednak nelegální pobyt na území České republiky, jednak prokázání se padělaným cestovním dokladem. Lze tedy předpokládat, že pobyt stěžovatele na území České republiky po dobu řízení před Nejvyšším správním soudem nepředstavuje takové riziko, které by zakládalo rozpor s důležitým veřejným zájmem (k tomu obdobně srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2013, č. j. 6 As 82/2012 - 37, www.nssoud.cz).

[17] Vzhledem k výše uvedeným důvodům Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti stěžovatele proti rozsudku městského soudu odkladný účinek. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku zároveň v žádném případě nepředjímá výsledek řízení o kasační stížnosti.

[18] Podle § 73 odst. 3 s. ř. s. „*se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.*“ Do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se tak pozastavují veškeré účinky napadeného rozsudku Městského soudu v Praze, přičemž vzhledem k tomu, že žaloba stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného má podle § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců odkladný účinek ze zákona, fakticky se tak do meritorního rozhodnutí o samotné kasační stížnosti obnovuje i odkladný účinek na vykonatelnost žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo stěžovateli pravomocně uloženo správní vyhoštění.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. dubna 2013

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu